

KAREL ŠTRBENK:

Jure.

Žaloigra otroka v treh dejanjih.

(Dalje.)

Otroci: Prinesi, prinesi!

Marjan: Med tem si pa mi eno zapojmo, da nam čas preteče hitreje, dokler se Jože ne vrne. (*Pesem. Ko končajo pesem, pride na oder Jure. Vsi se odmaknejo od njega.*)

Jure (*s strahom*): Kje je moja butara? Semkaj sem jo položil, zvezana je bila, a sedaj je ni — in tudi vrvi ni.

Marjan (*skoro bolešno, vendar očitajoče*): Jure, ti si tat!

Otroci: Tat, tat!

Jure (*stoji in gleda — s strahom*): Kaj sem vam storil, da me zaničujete?

Marjan: Jabolka si kradel!

Jure: Kje? Nisem jih kradel. Nisem tat!

Marjan: Na sosedovega strica vrtu si oklatil jablano in da te nihče ne vidi, si skrtil jabolka sem. Glej, tu leže!

Jure (*jokaje*): Nisem, verujte mi, nisem! Zakaj me dolžite, ko nisem storil ničesar hudega. Samo pobiral sem ves dan dračje in si nabral butaro. Zvezal sem jo in jo hotel nesti domov. Tu sem jo pustil, a sedaj je ni.

Otroci: Prav ti je! Tat, tat! Bežimo od njega!

Župan: Kje je Jure?

Jure (*s strahom*): Tu sem!

Župan (*ostro*): Zvečer se oglasi pri meni!

Jure: Hočem, toda zakaj bom zopet kaznovan? Ničesar nisem storil.

Župan: Molči! Sosedov stric je bil pri meni in mi povedal, da si cbral jablano. Kradel boš seveda! Tudi to slabost imaš, a mi ti jo bomo odpravili. Kje imaš drva, ki si jih nabiral ves dan?

Jure: Nisem kradel! (*Glasno zajoče.*) Jaz nisem ničesar ukradel! A butaro sem pustil tu in mi jo je nekdo odnesel.

Župan: Ne laži! Hodil si po vrtovih, namesto da bi delal. Račun narediva zvečer. Otroci, domov! A ti glej, da do večera prineseš butaro in vrv! (*Odidejo.*)

Mrači se. Jure sede in joče.

Marija (*vstopi*): Čemu jočeš, Jure? Kdo ti je storil krivico?

Jure: Tepen bom, a ne vem zakaj. Rekli so, da sem kradel jabolka, a nisem jih. Ves dan sem bil v gozdu in nabiral sem suhljad. Nekdo

mi je razmetal butaro in skrnil vrv. In sedaj moram do večera nabrati novo, a bliža se noč in vrvi nimam. (Joče.)

Marija: Ne, Jure, ti nisi kradel. Jaz to vem in grem domov, da povem očetu, da ni resnica. Jože je kradel. (Odide.)

Iz dalje se začuje zvonjenje Ave Marije.

Jure (vstane, poklekne pred znamenje, se odkrije in glasno zaihti — nato): Mamica, mamica! (Pavza, nato nadaljuje s tresočim glasom.) Pod tvoje varstvo pribežimo... (Molitev umira, Jure skloni glavo globoko, dokler popolnoma ne obmolkne. — Nastopi noč, iz dalje se začuje jökajoč glas: Jure, moj ubogi Jure!)

Konec II. dejanja.

Polževo hrepenenje.

Polž čepi na veji — ah —
kremži se in solze lije:
šel bi v svet... na tuje — tja,
kjer življenje klije!

Hej, prodal bi bajto, grunt
za denarcev mošnjo,
smuk — v kočijo, smuk — od tod
z dragoceno krošnjo!

Kar po bliskovo bi šlo
preko belih cest,
mimo bujnega razkošja
daljnih velemest...

Frak, cilindar bi si kupil,
svetle čreveljčke na škrip...
Imenitno bi to bilo —
tisti odločilni hip:

Spet v kočijo — ves gosposki —
bi pribahal se domov.
Jojme, od zavisti počil
sleherni bi drug njegov! —

Polž čepi na veji — ah —
kremži se in bridko joče:
čudo to se izpolniti
noče mu in noče...

Miroslav Kunčič.

